

LÄROPLAN FÖR TAIKON

Fördjupad lärokurs i dans och bildkonst

Allmän lärokurs i teaterkonst, cirkuskonst, slöjd och mediekonst

Den här läroplanen preciserar och kompletterar grunderna för läroplanen för den fördjupade lärokursen (OPH-2068-2017) och grunderna för den allmänna lärokursen (OPH-2069-2017) i grundläggande konstundervisning.

Läroplanen har godkänts xx.xx.2018 och gäller från och med 01.08.2018. Den gäller alla TaiKons elever inom den grundläggande undervisningen i dans, bildkonst, slöjd, teaterkonst, cirkuskonst och mediekonst. Studier som har avlagts innan detta gäller och överförs med behövliga ändringar till de betyg som ges enligt kraven i denna läroplan.

INNEHÅLL

1 TAIKONS VERKSAMHETSIDÉ	3
2 VÄRDEN	3
3 SYNEN PÅ LÄRANDE	4
4 LÄRMILJÖER	4
5 VERKSAMHETSKULTUR OCH ARBETSSÄTT	5
6 GEMENSAMMA MÅL FÖR LÄROKURSERNA	6
6.1 Gemensamma mål för den allmänna lärokursen	6
6.2 Gemensamma mål för den fördjupade lärokursen	6
6.3 Individualisering av lärokurserna och undervisningen	6
6.4 Principer för elevantagningen	7
7 DEN FÖRDJUPADE LÄROKURSENS UPPBYGGNAD OCH OMFATTNING	7
8 DEN FÖRDJUPADE LÄROKURSENS MÅL OCH INNEHÅLL	8
8.1 Bildkonst	8
8.2 Dans	11
8.3 Slutarbete i den fördjupade lärokursen	13
9 DEN ALLMÄNNA LÄROKURSENS UPPBYGGNAD OCH OMFATTNING	14
10 DEN ALLMÄNNA LÄROKURSENS MÅL OCH INNEHÅLL	15
10.1 Slöjd	15
10.2 Teaterkonst	18
10.3 Cirkus	19
10.4 Mediekonst	21
10.5 Slutarbete i den allmänna lärokursen	23
11 BEDÖMNING AV LÄRANDE	24
11.1 Betyg för grundstudier inom den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning	24
11.2. Avgångsbetyg för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning	24
11.3. Avgångsbetyg för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning	25
11.4 Intyg över deltagande	25
12 SAMARBETE MED VÅRDNADSHAVARE OCH ANDRA PARTER	25
13 FORTGÅENDE UTVECKLANDE OCH UTVÄRDERING AV VERKSAMHETEN	26

1 TAIKONS VERKSAMHETSIDÉ

Taikon är en enhet för konstundervisning som lyder under Vaasa-opisto och Vasa Arbis samt upprätthålls av Vasa stad. Enhetens uppgift är att erbjuda grundläggande konstundervisning enligt fördjupad lärokurs i dans och bildkonst samt undervisning enligt allmän lärokurs i slöjd, teaterkonst, cirkuskonst och mediekonst. Undervisningsspråk är finska och svenska.

Ett centralt mål i TaiKons verksamhet är att stöda elevens uppväxt och utveckling med hjälp av konstens medel samt att främja utvecklingen av ett positivt förhållande till konst i en mångkonstnärlig miljö och skapa en grund för ett livslångt intresse och upplevelser av inkluderande kultur.

Den grundläggande konstundervisningen som ges inom olika konstarter är målinriktad och framskrider från nivå till nivå och den är i första hand avsedd för barn och unga. Den grundläggande konstundervisningen ger eleverna möjligheter att studera konst långsiktigt, målmedvetet och i enlighet med de egna intresseområdena. Den grundläggande konstundervisningen stärker utvecklingen av elevernas identitet och kulturella läskunnighet. Undervisningen utvecklar det kunnande som är kännetecknande för konstarten och ger eleverna färdigheter att söka sig till yrkesutbildning inom branschen i fråga.

2 VÄRDEN

TaiKons värdegrund bygger på uppfattningen om att eleven är unik och värdefull. Vi vill stöda utvecklingen av elevens identitet och självkänsla både som individ och som medlem av gemenskapen. Barnet och den unga stöds att utveckla sitt uttryck, sin tolkning och sitt kritiska tänkande med hjälp av medel för kunskapsproduktion och framförande som är karakteristiska för konstämnet i fråga. I TaiKon skapas en grund för en socialt och kulturellt hållbar framtid.

De olika konstarternas kraftigt specifika karaktär bör bevaras, men samarbetet mellan konstarterna är en viktig del av vår verksamhet. Inom konstfostran inser vi att en hållbar utveckling är nödvändig och vi agerar enligt detta. Teknologi under utveckling värdesätts och i undervisningen och inläringen stöder man utnyttjandet av den.

Grunden för TaiKons konstfostran är glädjen att lära sig, att lyckas och att göra saker, i en trygg och accepterande miljö. Personalen som består av professionella inom sina konstområden stöder genom sitt eget kunnande utvecklingen av elevens kunskaper och färdigheter att hitta egna studievägar, även för blivande professionella inom konsten.

Två- och flerspråkighet är en naturlig del av undervisningen och kulturell mångfald är en rikedom i vår mångkonstnärliga läroinrättning. Respekt för oss själva, de omgivande människorna och andras verk är centrala värden i TaiKons verksamhet. Personalens öppna och respekterande förhållningssätt till olika kultur- och fostringsåsikter är grunden för en konstruktiv växelverkan med eleverna och deras vårdnadshavare. Vi följer jämställdhets- och likabehandlingsplanen för Vasa stads institut¹.

TaiKon är en aktiv aktör på kommunal, regional och nationell nivå. Vi är med och skapar en socialt och kulturellt hållbar framtid genom närvaro, åsikter samt uppträdanden och verk.

¹ Vasa stads instituts jämställdhets- och likabehandlingsplan

3 SYNEN PÅ LÄRANDE

TaiKons undervisning baserar sig på en syn på lärandet, enligt vilken eleven har en aktiv roll. Eleven lär sig att sätta upp mål och att arbeta för att nå målen både självständigt och i samarbete med andra. Atmosfären och växelverkan i grupperna är diskuterande och man får ha olika åsikter om saker.

Viktigt i lärprocesserna är elevernas vilja och förmåga som utvecklas att verka och lära sig tillsammans. Att lära sig tillsammans främjar elevens skapande och kritiska tänkande och problemlösningsfärdigheter samt förmåga att förstå olika synsätt. Positiva känsloupplevelser, glädje över att lära sig och nyskapande verksamhet främjar lärandet och sporrar eleven till att utveckla sin kompetens. Även små målförverkliganden strävar vi efter att beakta.

Användande av olika sinnen och kroppslighet är väsentliga med tanke på lärandet. Lärandet innebär att man individuellt och kollektivt bygger upp kunskaper och färdigheter, som stärker elevens kulturella delaktighet och ökar hans välbefinnande. Lärandet är inom alla konstarter en holistisk och interaktiv process och kräver mod att våga öppna sig och ta emot ny kunskap. Lärandet är en oskiljbar del i den process då individen växer som människa och då man skapar ett gott samhällsliv.

I TaiKon uppmuntras eleverna att förstå sina erfarenheter, reflektera över sina sätt att lära sig och använda denna kunskap till att främja sitt lärande. Att öva och att lära sig att öva är viktigt med tanke på utvecklingen av färdigheter. Eleven vägleds ända från liten att förstå stora saker via små saker. Läraren har en viktig roll i att uppmuntra, sporra och stärka elevens tilltro till sina egna möjligheter. En viktig del i växelverkan som främjar inläringen är att ge och få mångsidig, positiv och realistisk respons.

4 LÄRMILJÖER

TaiKon är en mångkonstnärlig gemenskap. Ändamålsenliga utrymmen under samma tak som planerats för olika konstämnen erbjuder trygga och trivsamma ramar för mångsidigt utövande av konst för alla åldrar. Våra lärmiljöer erbjuder förutsättningar för de olika konstarterna utmärkande aktivt och långsiktigt arbete, i vilket också ingår arbetsredskap, material och teknik som är ändamålsenliga. Vi strävar också efter att de verksamhetsenheter som finns utanför vårt hus är ändamålsenliga.

Konstämnen indelas i scenkonst, som inkluderar dans, teater och cirkus, samt i visuell konst, som inkluderar bildkonst, slöjd och mediekonst.

Trots att de olika konstämnen styrs av lärokurserna för den grundläggande konstundervisningen, består det tvärkonstnärliga som en stor styrka i vår gemenskap. Vi erbjuder studiehelheter som överskrider konstämnesgränserna och tar i beaktande elevernas intresseobjekt samt utvecklandet av tvärkonstnärligt kunnande.

Olika samarbetsprojekt är en viktig del av TaiKons verksamhet och via aktörer och organisationer inom andra branscher bidrar de med ett socialt och samhällsmässigt perspektiv till våra elevers studier. Vi stöder ett mångsidigt utvecklande av elevens färdigheter och konstnärliga uttryck genom att skapa en öppen, uppmuntrande, inspirerande och positiv atmosfär.

5 VERKSAMHETSKULTUR OCH ARBETSSÄTT

TaiKons verksamhetskultur är öppen, positiv och diskuterande. Viktigt är, både då det gäller elever och personal, att det som andra gör uppskattas och respekteras. Utgångspunkten för vår verksamhetskultur är att stärka elevernas och personalens känsla av delaktighet, som uppkommer genom att man agerar

tillsammans och där man också accepterar lärande genom misslyckanden. Vår verksamhet stöder en målinriktad och mångsidig utveckling av elevens konstnärliga uttryck i en trygg arbetsatmosfär, med beaktande av elevens olika utvecklingsskeden. En stor del av vår undervisning är gruppundervisning och sålunda är gruppdynamik och att man gör saker tillsammans mycket viktigt i vår verksamhet. Vår gemensamma verksamhetskultur ger också eleven kännedom om juridiskt skyddade rättigheter som gäller konstarna, såsom yttrandefrihet, integritetsskydd och upphovsrätt.

I undervisningen av både visuell konst och scenkonst väljs arbetssätt, som uppmuntrar till växelverkan, verksamhet tillsammans, lärande av andra och reflektering över det egna lärandet. Målet är att de valda arbetssätten och lärmiljöerna stöder en forskande attityd vid lärande av nytt samt utveckling av kritiskt tänkande. Eleverna uppmuntras att experimentera, improvisera och utnyttja tillfällen samt att delta i planering, utvecklande och utvärdering av undervisningen. I undervisningen utnyttjas mångsidigt olika former av individuell undervisning, gruppundervisning och arbetssätt som möjliggör individuella studievägar och flexibelt, fortgående lärande. I arbetssätten betonas en kontinuerlig uppföljning av elevens utveckling genom att regelbunden respons ges och fås. Arbetssättens mångsidighet främjas genom utnyttjande av lokala kulturtjänster, nätverk, aktörer och globala möjligheter.

Arbetssätten i undervisningen av visuella konstarter möjliggör mångsidig användning av material, tekniker och uttryckssätt. I arbetet betonas glädjen i att skapa med händerna och att förstå. Valet av arbetssätt och material styrs av principerna för hållbar utveckling och cirkulär ekonomi. Verken inom den visuella konsten når sin publik vid ordnade evenemang och i det offentliga rummet både i fysiska och virtuella miljöer.

I undervisningen av scenkonst betonas grupparbets- och växelverkansfärdigheter. Engagemang och motivation att delta i lektionerna är viktiga. Eleverna handleds i att arbeta ansvarsfullt både i sitt eget agerande och för gruppens gemensamma mål. Det är av central betydelse att öva upp elevernas egen uttrycks- och iakttagelseförmåga och där beaktas också deras olika kroppsliga upplevelser. Arbetssätten väljs så att de stöder elevernas förmåga att förstå sitt eget lärande och sin kroppslighet, reflektera över de färdigheter de lärt sig och vidareutveckla dem i sitt eget konstnärliga arbete. Uppträdanden är en viktig del av undervisningen och lämpliga uppträdanden ordnas i tillräcklig utsträckning med tanke på ålder och färdighetsnivå. Målet är att skapa möjligheter för utvecklande av naturliga uppträdanden redan från början av studierna.

6 GEMENSAMMA MÅL FÖR LÄROKURSERNA

6.1 Gemensamma mål för den allmänna lärokursen

Vid TaiKon tillämpar slöjd, mediekonst, teaterkonst och cirkuskonst den allmänna lärokursen för den grundläggande konstundervisningen. Målet för den allmänna lärokursen för den grundläggande konstundervisningen är att främja ett livslångt förhållande till konsten och delaktighet i kulturen. Studier enligt konststartens allmänna lärokurs erbjuder inspirerande och mångsidiga möjligheter att utöva och uppleva konst samt njuta av konst. Eleverna uppmuntras att fundera på konstens betydelse i det egna livet samt att påverka sin egen livsmiljö genom konstens medel.

Målet för den allmänna lärokursen är att främja lärandets glädje, studiemotivation och skapande tänkande. I undervisningen beaktas elevernas individuella behov och utgångspunkter för lärandet. Eleverna uppmuntras och vägleds att välja för sig själva betydelsefulla sätt att utöva konst.

I studierna för den allmänna lärokursen experimenterar, övar och tillämpar eleverna uttryckssätten inom sin konst med flera sinnen. Undervisningen stöder utvecklingen av elevernas tankeförmåga och

multilitteracitet även med hjälp av relationen mellan konst och vetenskap. Eleverna uppmuntras att bekanta sig med konstarten ur ett historiskt och samhällsligt perspektiv.

6.2 Gemensamma mål för den fördjupade lärokursen

Vid TaiKon tillämpar bildkonsten och dansen den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning. Målet för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning är att skapa förutsättningar för ett livslångt utövande av konsten och aktiv kulturell delaktighet. Studierna i den fördjupade lärokursen i konstarten ger möjligheter att på ett mångsidigt och målmedvetet sätt utveckla sitt kunnande och att njuta av konst. Eleverna uppmuntras att också använda konsten som ett medel för samarbete, påverkan och delaktighet.

Målet för den fördjupade lärokursen är att öka elevernas glädje över att lära sig, studiemotivation och kreativt tänkande genom att uppmärksamma deras styrkor, potential och intressen. Eleverna uppmuntras att ställa upp egna mål för lärandet och göra sina val i fråga om studierna utgående från dem. Då studierna inom konstarten framskrider vägleds eleverna att ta allt mera ansvar för sitt eget lärande.

Studierna i den fördjupade lärokursen erbjuder eleverna möjligheter att utveckla sådana uttrycksmedel inom konstarten som är betydelsefulla för dem. Eleverna uppmuntras att med konstens medel analysera, tolka och värdera en kulturellt mångfaldig verklighet. Den multilitteracitet som utvecklas i studierna stöder elevernas förmåga att tänka kritiskt och lära sig. Eleverna vägleds att granska konstarten också som ett historiskt, samhällsligt och aktuellt fenomen samt att i sin verksamhet skapa samband mellan konst och vetenskap.

6.3 Individualisering av lärokurser och undervisning

Målen i läroplanen kan individualiseras så att de motsvarar elevens förutsättningar, om eleven på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller av annan med dessa jämförbar orsak inte kan studera enligt TaiKons läroplan. Då utarbetas en individuell läroplan för eleven, där studiernas mål, studietid, genomföringssätt, behövliga stödåtgärder och bedömningsförfarande definieras. Den här studieplanen utarbetas tillsammans med vårdnadshavaren.

Vid ordnande av undervisningen beaktas studiernas konstfostrande mål. Av eleven förutsätts en förmåga att tillgodogöra sig den undervisning som ges. I målen betonas konstupplevelsen samt utvecklandet av elevens konstnärliga förmåga och färdigheter utifrån elevens egna utgångspunkter. Undervisningen genomförs som gruppundervisning. Individualisering av undervisningen genomförs inom ramen för TaiKons undervisningspersonal, undervisningsutrymmen och övriga resurser.

6.4 Principer för elevantagningen

Nya elever antas i anmälningsordning. De elever som fortsätter har vid läsårsanmälan företräde fram till en tidpunkt som meddelats eleverna. Den primära anmälningstiden för elever som fortsätter är maj. Därefter fylls grupperna med elever som inleder sina studier. Om det finns plats i grupperna, kan nya elever antas under läsåret efter lärarens övervägande. Nya elever placeras i grupper som bäst lämpar sig för dem med beaktande av deras ålder och färdighetsnivå. Beslut om antagning av elev fattas av läraren för respektive konststarts gruppnivå.

7 DEN FÖRDJUPADE LÄROKURSENS UPPBYGGNAD OCH OMFATTNING

Den beräknade omfattningen för den fördjupade lärokursen inom den grundläggande undervisningen i bildkonst och dans är 1300 timmar, av vilka de grundläggande studiernas andel är 800 timmar och de fördjupade studiernas 500 timmar. Enligt beräkningen är en lektion 45 minuter.

TaiKon ordnar också bildkonst- och slöjdföstran (bildkonst-slöjdmix) för småbarn som föregår grundstudierna samt dans-, teater- och cirkusundervisning (dans-, teater- och cirkusmix) för småbarn. Studierna för småbarn räknas inte in i den beräknade omfattningen för den allmänna eller den fördjupade lärokursen och är inte en förutsättning för inledande av grundstudier.

Syftet med grundstudierna i den fördjupade lärokursen är målinriktad övning och långsiktigt utvecklande av centrala färdigheter inom konstarten. Syftet med de fördjupade studierna är att bredda studiemöjligheterna och i studierna ingår också ett slutarbete.

BILDKONST

Grundstudier		
Studiehelhet 1	6-7-åringar	85 t
Studiehelhet 2	8-9-åringar	128 t
Studiehelhet 3	10-12-åringar	192 t
Studiehelhet 4	13-14-åringar	171 t
Studiehelhet 5	tillämpade studier, fördelas på hela grundstudietiden	225 t

Fördjupade studier		
Studiehelhet 6	15-18-åringar	384 t
Studiehelhet 7	tillämpade studier, fördelas på hela tiden för de fördjupade studierna	116 t

DANS

Grundstudier		
Studiehelhet 1	6-7-åringar	85 t
Studiehelhet 2	7-9-åringar	80 t
Studiehelhet 3	10-12-åringar	182 t
Studiehelhet 4	13-14-åringar	300 t
Studiehelhet 5	tillämpade studier, fördelas på hela grundstudietiden	153 t

Fördjupade studier		
Studiehelhet 6	15-18-åringar	448 t
Studiehelhet 7	tillämpade studier, fördelas på hela tiden för de fördjupade studierna	52 t

Åldrarna som anges i tabellerna är riktgivande och kan avvika beroende på elevens färdighetsnivå. Vid ordnandet av undervisningen strävar vi efter flexibilitet så att konstarten, elevens ålder, tidigare förvärvade färdigheter och kunskaper tas i beaktande vid planeringen av innehållet i, omfattningen av och längden på elevens studier. En elev har rätt att få tidigare slutförda studier som motsvarar målen och de centrala innehållen i läroplanen eller kunnande som förvärvats på annat sätt erkända. Erkännande av kunnande sker på basis av utredningar om elevens tidigare studier eller prov på kunnande samt i förhållande till målen för och innehållet i den studiehelhet som ska tillgodoräknas. Också då eleven flyttar från en lärokurs till en annan sker förfarandet för erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier på ovan beskrivna sätt.

8 DEN FÖRDJUPADE LÄROKURSENS MÅL OCH INNEHÅLL

8.1 Bildkonst

Den fördjupade lärokursen i bildkonst syftar till att med bildkonstens medel stödja elevens utveckling, självkänedom, identitetsskapande och kulturella kompetens. Undervisningen stärker elevens upplevelse av sig själv som en aktiv aktör inom den visuella konsten och som en kreativ och ansvarsfull medlem av gemenskapen. Studierna utvecklar färdigheterna i visuella iakttagelser, tänkande, uttryck, tolkning och värdering samt skapar förutsättningar för att eleverna ska lära sig nytt.

Undervisningen bygger broar mellan elevernas egna visuella kulturer och bildkonsten och den övriga visuella kulturen. I studierna granskas den visuella kulturens fortgående förändring och öppna gränser. Eleverna ges möjlighet att fördjupa sig i innehåll, teman och uttrycksmedel som är betydelsefulla för dem. Med ett angreppssätt som kopplar till elevernas egen erfarenhetsvärld skapas en grund för insiktsfullt lärande och för skaparglädje. Eleverna uppmuntras att njuta av bildkonsten och att uppskatta sitt eget och andras konstnärliga arbete.

Under studiernas gång över sig eleven i att tolka, bedöma och värdera visuella fenomen från olika perspektiv. I studierna uppmuntras eleverna att reflektera över bildkonstens samhälleliga betydelse och utveckla sitt eget kritiska tänkande. Eleven uppmuntras att granska sitt eget konstnärliga arbete i förhållande till det visuella kulturfältet. I undervisningen analyseras sambandet mellan konst och vetenskap och eleverna ska inspireras att tillämpa dem i studierna. Konstens tillvägagångssätt används som medel för växelverkan, samarbete, delaktighet och påverkan.

Bildkonst- och slöjdmix för småbarn

4-5år

Målet med studierna är att uppmuntra och inspirera barnen att uttrycka sig genom lekens och konstformernas medel samt få erfarenheter och upplevelser av att skapa och uppleva konstformerna. Barnens aktiva roll och förhållande till världen med alla sinnen betonas med hjälp av undersökande, experimenterande och mångkonstnärliga arbetsätt. Barnen får öva sig i motoriska färdigheter och uthållighet med hjälp av trygg användning av olika tekniker, material och verktyg.

Grundstudier i bildkonst

Mål

- Förhållandet till konsten

Centralt innehåll

- Bildens språk och konstens uttrycksmedel

- Visuell läskunnighet
- Delaktighet och påverkan
- Egna bilder
- Konstens värld
- Den visuella miljön

Studiehelhet 1 (6-7år, bildkonst- och slöjdmix)

Eleven

- har fått utlopp och uppmuntran för den egna fantasin och kreativiteten.
- har prövat på grundtekniker inom bildkonst och slöjd och förstår hur man vårdar material och verktyg.
- kan diskutera kring egna och andras verk och förstår att konst är ett språk med olika uttryck.
- har fått öva och utveckla det egna konstnärliga uttrycket.
- känner igen forntidskonst och allmogekonst.

Studiehelhet 2 (8-10år)

Eleven

- känner till grundläggande begrepp inom bildkomposition och avbildning.
- kan se objektivt på det egna arbetet och diskutera där kring.
- har fått insikter i hur konsthistoriska verk, arbetssätt och tekniker kan ses som källa till inspiration. och i relation till den egna visuella värld.
- känner till basmaterialens egenskaper, bakgrund och tillverkning.
- känner igen renässans- och klassicistisk konst.

Studiehelhet 3 (10-12år)

Eleven

- har fått uppmuntran att diskutera kring konstnärliga verk och mediebilders budskap och känslomässiga uttryck.
- kan berätta om uttryck och känslor i den egna bilden och egna val av teknik och uttryck.
- känner till penselns och pennans avtryck och olika materials strukturer och har prövat på de olika grundläggande materialen och teknikerna.
- eleven har fått erfarenhet av sätta det egna arbetet i relation till andras verk och kan själv söka upp referensbilder både under arbetet och i diskussionen kring det färdiga arbetet.
- känner igen impressionism, modernism och postmodernism.

Studiehelhet 4 (13-14 år)

Eleven

- kan sätta upp mål för det egna arbetet, söka egen inspiration, utarbeta egna projekt och förverkliga dem.
- har fått erfarenhet av att berätta kring det egna verkets innehåll och budskap, och reflektera kring hur man lyckats förmedla det man avsett.
- kan sätta det egna arbetet i förhållande till samtidskonsten och i relation till de egna intressena och visuella kulturella intressena.
- har fått möjlighet till en fördjupad kännedom inom de egna bildkonstnärliga intresseområden.
- har fått insikter om samtidskonsten och olika riktningar inom den.

Studiehelhet 5 (tillämpade studier, spänner över hela grundstudietiden)

Innehåll: utställningsbesök, projektstudier, läger samt övriga gemensamma studier: *Tvådimensionellt, Mediekonst, Hållbar utveckling* och *Tredimensionellt*. Dessa kurser definieras i TaiKons läsårsplan.

Förutsättningar för fördjupade studier:

1. Förståelse för att konsten är ett språk och att varje verk uttrycker något.
2. Kan diskutera kring tematiken i de egna verken.
3. Kännedom om tekniker för sökning av inspiration. Kan använda sig av sina egna intressen och tankar som utgångspunkt i det egna arbetet.
4. Kännedom om de grundläggande teknikerna och arbetssätten inom bildkonsten.
5. Grundläggande kännedom om konstens värld och historia

Fördjupade studier i bildkonst

Studiehelhet 6 (15 – 18år)

Eleven

- har fått fördjupade kunskaper i bildkonst och fått möjlighet att utveckla ett personligt uttryck.
- har lärt sig metodiken bakom arbetsprocessen idé till färdigt verk.
- har verktyg att både muntligt och skriftligt analysera det egna konstnärliga uttrycket och de egna verken.
- har fått möjlighet att fördjupat sig inom det egna bildkonstnärliga intresseområdet.
- har kännedom om konsten i samhället idag och bildkonstens roll i olika studier och yrken.

Studiehelhet 7 (tillämpade studier, spänner över hela tiden inom fördjupade studier)

Innehåll: Eleven sammanställer en portfolio som innehåller arbetsdagbok och verk. Portfolion är en del av elevens slutarbete vid slutförda studier. Eleven gör ett slutarbete i slutet av de fördjupade studierna. Tillämpade studier innehåller också utställningsbesök, projektstudier samt övriga gemensamma studier. Dessa kurser definieras i TaiKons läsårsplan.

8.2 Dans

Grundstudierna i dans består av studier i nutidsdans samt andra dansformer och läroämnen som stöder den. Nutidsdansen anses vara en paraplygren för dansen, som innehåller element ur modern dans, jazzdans och improvisation, och bidrar med inslag av gatudans och akrobatik till rörelsematerialet. Syftet med undervisningen är att erbjuda eleven möjligheter att uppleva och värna om glädjen i dansen samt att studera dans målinriktat och långsiktigt. Målet är att eleven bygger upp ett eget förhållande till dans, vågar uttrycka sig kroppsligt och får en bred uppfattning om dansen som konstform. Genom studierna lär sig eleven allt bättre att sköta om sitt holistiska välbefinnande och fungera som medlem i en grupp och en gemenskap. Undervisningen uppmuntrar eleven att delta i olika dans- och konstevenemang och föreställningar både som artist och åskådare.

Det centrala innehållet i *grundstudierna i dans* är en mångsidig introduktion till nutidsdansens olika delområden samt till grundtekniker och uttryckssätt för andra dansformer som ingår i studierna.

Det centrala målet för *de fördjupade studierna i dans* är att bredda och fördjupa de kunskaper och färdigheter som eleven har tillägnat sig i grundstudierna. Studierna består av studier i nutidsdans samt andra dansformer och läroämnen. Eleven har möjlighet att betona och inrikta sina studier genom att göra personliga val bland de av Vasa stads grundläggande konstundervisning erbjudna alternativen som årligen kompletteras. Då kan i studierna ingå till exempel studier i andra dansformer eller konstarter, deltagande i en konstnärlig produktion eller motsvarande. Under studiernas gång planerar och genomför eleven under lärarens handledning ett slutarbete inom den fördjupade lärokursen. Eleven ställer tillsammans med sina lärare mål för sitt arbete och om genomförandesättet fattas beslut utifrån de alternativ som läroanstalten godkännt.

Undervisningen genomförs i regel som gruppundervisning. Undervisningsgångerna är 1-3 per vecka och en undervisningsgång varar 60–90 minuter. Mera detaljerade innehåll form- och ämnesvis utarbetas som separata dokument som kompletterar och preciserar den här läroplanen. Dessa uppdateras och preciseras årligen.

Målområden

- Välbefinnande och kroppslighet
- Växelverkan och kulturellt kunnande
- Färdighet och konst
- Uppträdande

Grundstudier i dans

Studiehelhet 1 (dans-, teater och cirkusmix)

Eleven bekantar sig med dansens, teaterns och cirkusens rörelsevärld genom lekfullhet och glädje. Grundläggande färdigheter i konstämnenas övas genom att utnyttja och respektera barnets naturliga fantasi. Barnets aktiva roll och förhållande till världen med alla sinnen betonas med hjälp av undersökande, experimenterande och mångkonstnärliga arbetsätt.

Studiehelhet 2

- Mål: Eleven
- upplever dansens glädje som individ och tillsammans med andra
 - kan fungera i grupp och tillägna sig olika arbetsätt som tillämpas på danslektionerna
 - får färdigheter att utveckla individuell kreativitet i dansen
 - förstår koncentrationens betydelse vid utvecklandet av de egna dansfärdigheterna
 - övar grunderna i nutidsdans, utvecklar de motoriska färdigheterna och uttrycksmässiga kvaliteter
 - utvecklar sina färdigheter att uppträda i olika föreställningar och miljöer

Studiehelhet 3

- Mål: Eleven
- respekterar sitt eget och andras kroppsliga uttryck
 - lär sig att på eget initiativ ge rum åt andra samt att anpassa sin egen rörelse till rummet och andras rörelse
 - tillägnar sig kunskaper och färdigheter att främja sitt kroppsliga välbefinnande samt till stöd för tillämpande av hälsosamma levnadsvanor
 - förstår betydelsen av långsiktigt arbete i utvecklingen av sina färdigheter i dans

- lär sig att ta emot och ge konstruktiv respons
- får erfarenhet av olika möjligheter till kroppsanvändning och uttryck samt om utnyttjandet av musik i olika dansstilar
- utvecklar sina färdigheter som hör till rörelse- och dansimprovisation samt kan utnyttja sin fantasi och kreativitet i dansen
- skapar egna småskaliga koreografier

Studiehelhet 4

Mål: Eleven

- förhåller sig positivt till sin egen kropp och till att utmana den
- respekterar sitt eget och andras uttryck, också mellan olika konstämnen
- lär sig att sätta upp ändamålsenliga och realistiska mål för sig själv samt för utvecklandet av sina fysiska egenskaper och färdigheter i dans
- lär sig att verbalisera och dela sina erfarenheter både då det gäller att dansa och dansen som konstform
- vidgar sin uppfattning om dans genom att bekanta sig med kulturella element och fenomen inom danskonsten
- förstår dansens förhållande till andra konstformer
- övar sig i helhetsmässigt uttryck i både tränings- och föreställningssituationer
- lär sig att agera självständigt och också att ta ansvar som medlem i en grupp
- kan förbereda sig självständigt inför framträdanden samt tar ansvar i olika föreställningssituationer och -miljöer
- behärskar kunskaper och färdigheter i enlighet med lärdomsinnehållet i grundstudierna, på basis av vilka eleven har förutsättningar att gå vidare till fördjupade studier i dans

Studiehelhet 5 (tillämpade studier)

Innehåll: att uppträda och se föreställningar, projektstudier, läger samt andra kursspecifika studier
Studiehelhetens innehåll slås fast i TaiKons årsplan.

Fördjupade studier i dans

Studiehelhet 6

Mål: Eleven

- kan inrikta sina studier och ställa upp mål på lång och kort sikt för sig själv
- känner sina kroppsliga styrkor och utmaningar samt dansens inverkan på välbefinnandet
- respekterar vars och ens individualitet, olika synsätt och unika kroppsliga erfarenhet
- utvecklar ett holistiskt medvetande om gruppens gemensamma rörelseverk
- övar färdigheter i att bygga upp en danskomposition samt deltar aktivt och konstruktivt i en grupporienterad skapande process
- kan göra kamratvärdering på ett konstruktivt sätt
- lär sig att gestalta dansen som konstform i förhållande till andra konstarter och samhället
- fördjupar de centrala färdigheterna och kroppsmedvetenheten för den dansform som tränats

Studiehelhet 5 (tillämpade studier)

Innehåll: slutarbete samt andra kursspecifika studier (slås fast i TaiKons årsplan)

- Mål: Eleven
- söker självständigt information om ärenden som gäller välmående och en hälsosam livsstil samt utnyttjar den som stöd för sitt eget välbefinnande
 - kan sätta ord på de erfarenheter som dansverk och konst skapar och på sina egna tolkningar av dem
 - söker sig på egen hand till konstupplevelser
 - lär sig att förstå olika delfaktorerens betydelse för uppbyggnaden av den konstnärliga helheten
 - fördjupar sina färdigheter i fråga om rörelse- och dansimprovisation
 - får färdigheter för yrkesinriktade påbyggnadsstudier inom konstområdet samt för upprätthållande av ett livslångt förhållande till dansen

8.3 Slutarbete i den fördjupade lärokursen

Under de fördjupade studierna planerar och genomför varje bildkonst- och danselev ett slutarbete, som visar att eleven behärskar de konstnärliga tanke- och uttryckssätten. Eleven ställer tillsammans med sina lärare mål för sitt arbete och om genomförandesättet fattas beslut utifrån de alternativ som läroanstalten godkänt. Slutarbetet kan bestå av olika delhelheter eller koncentreras på visande av specialkunskande som eleven valt.

I slutarbetet ska ingå:

1. Ett konstnärligt arbete och/eller portfolio, som har sammanställts under de fördjupade studierna. Arbetet kan vara en process eller ett processresultat som förenar olika konstarter och deras uttryckssätt.
2. Dokumentation av arbetsprocessen och beskrivning av den i form av ett skriftligt alster.
3. En kort text, där eleven analyserar sitt eget konstnärliga arbete och sitt verk.

9 DEN ALLMÄNNA LÄROKURSENS UPPBYGGNAD OCH OMFATTNING

Den allmänna lärokursen inom grundläggande konstundervisning i slöjd, mediekonst, teater och cirkus har en beräknad omfattning om 500 timmar, varav de gemensamma studiernas andel är 300 timmar och temastudiernas andel 200 timmar. Enligt beräkningen är en lektion 45 minuter.

TaiKon ordnar också bildkonst- och slöjdföstran (bildkonst-slöjdmix) för småbarn som föregår grundstudierna samt dans-, teater- och cirkusundervisning (dans-, teater- och cirkusmix) för småbarn. Studierna för småbarn räknas inte in i den beräknade omfattningen för den allmänna eller den fördjupade lärokursen och är inte en förutsättning för inledande av grundstudier.

Syftet för de gemensamma studierna i den allmänna lärokursen är förvärvande av grundläggande färdigheter inom konstarten. Syftet för temastudierna är utvidgande av de kunskaper som förvärvats i de gemensamma studierna.

SLÖJD

Gemensamma studier		
Studiehelhet 1	6-7-åringar	85 t
Studiehelhet 2	8-9-åringar	120 t
Studiehelhet 3	10-12-åringar	180 t

Temastudier		
Studiehelhet 4	13-14-åringar	120 t
Studiehelhet 5	15-17-åringar (> 18-åringar)	180 t

TEATERKONST | CIRKUS

Gemensamma studier		
Studiehelhet 1	6-7-åringar	85 t
Studiehelhet 2	8-9-åringar	85 t
Studiehelhet 3	10-12-åringar	180 t

Temastudier		
Studiehelhet 4	13-14-åringar	120 t
Studiehelhet 5	15-17-åringar (> 18-åringar)	180 t

MEDIEKONST

Gemensamma studier		
Studiehelhet 1	8-9-åringar	120 t
Studiehelhet 2	10-12-åringar	180 t

Temastudier		
Studiehelhet 3	13-15-åringar	180 t
Studiehelhet 4	tillämpade studier, fördelas på hela tiden för temastudier	20 t

Åldrarna som anges i tabellerna är riktgivande och kan avvika beroende på elevens färdighetsnivå. Vid ordnandet av undervisningen strävar vi efter flexibilitet så att konstarten, elevens ålder, tidigare förvärvade färdigheter och kunskaper tas i beaktande vid planeringen av innehållet i, omfattningen av och längden på elevens studier. En elev har rätt att få tidigare slutförda studier som motsvarar målen och de centrala innehållen i läroplanen eller kunnande som förvärvats på annat sätt erkända. Erkännande av kunnande sker på basis av utredningar om elevens tidigare studier eller prov på kunnande samt i förhållande till målen för och innehållet i den studiehelhet som ska tillgodoräknas. Också då eleven flyttar från en lärokurs till en annan sker förfarandet för erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier på ovan beskrivna sätt.

10 DEN ALLMÄNNA LÄROKURSENS MÅL OCH INNEHÅLL

10.1 Slöjd

Syftet med den allmänna lärokursen i slöjd är att ge eleven erfarenheter av slöjd, formgivning och teknologi. Studierna skapar förutsättningar för att eleverna ska få ett positivt förhållande till slöjdande och stöder deras utveckling och självkänedom. Undervisningen stöder eleven i att söka sitt eget uttryckssätt, problemlösningsförmåga och sätt att skapa. Elevernas färdigheter i slöjd utvecklas genom ett angreppssätt som är förankrat i deras erfarenhetsvärld, uppmuntrar till undersökande och är upplevelsebaserat. De

studerande handleds att med hjälp av experimenterande, skaparglädje och uppfinningsrikedom använda olika material, tekniker och verktyg på ett tryggt sätt.

Eleverna uppmuntras till att se det egna arbetet i förhållande till andras arbeten och den visuella kulturen i samhället. Då studierna framskrider handleds eleven att reflektera över ansvarsfull konsumtion och produktion från ett ekologisk, estetisk och etisk perspektiv. Studierna skapar en grund för ett slöjdintresse som blir en del av den levande hantverkskulturen och konstfältet.

Målet för undervisningen är att hjälpa eleven att se slöjd som ett mångvetenskapligt fenomen. Eleven uppmuntras att använda sin kreativitet och egna intressen som utgångspunkt i sitt arbete. Målet för studierna är att inspirera eleverna till ett livslångt intresse för slöjd, kultur och formgivning.

Bildkonst- och slöjdmix för småbarn

4-5år

Målet med studierna är att uppmuntra och inspirera barnen att uttrycka sig genom lekens och konstformernas medel samt få erfarenheter och upplevelser av att skapa och uppleva konstformerna. Barnens aktiva roll och förhållande till världen med alla sinnen betonas med hjälp av undersökande, experimenterande och mångkonstnärliga arbetssätt. Barnen får öva sig i motoriska färdigheter och uthållighet med hjälp av trygg användning av olika tekniker, material och verktyg.

Gemensamma studier i slöjd

Mål

- Färdigheter och formgivning
- Samhälle och kultur
- Relationen mellan konst och vetenskap

Studiehelhet 1 (6-7år, bildkonst- och slöjdmix)

Mål

- Eleven har fått utlopp och uppmuntran för den egna fantasin och kreativiteten.
- Eleven har prövat på grundtekniker inom bildkonst och slöjd och förstår hur man vårdar material och verktyg.
- Eleven kan diskutera kring egna och andras verk och förstår att konst är ett språk med olika uttryck.
- Eleven har fått öva och utveckla det egna konstnärliga uttrycket.
- Eleven känner igen forntidskonst och allmogekonst.

Studiehelhet 2 (8-9 år)

Mål

- Övar de egna tekniska färdigheterna inom olika områden inom slöjd.
- Kännedom om grundläggande arbetssätt och begrepp inom textila tekniker såsom broderi, handsömnad, maskinsömnad och band- eller ramvävning.

- Kännedom om hur man modellerar av inom keramiken och tillverkar allt från bruksföremål till skulptur.
- Kännedom om grundläggande arbetssätt och begrepp inom trä- och metallteknikerna handsågning, spikning, sammanfogning, hyvling och ytbehandling.
- Uppmuntras till tredimensionellt tänkande.
- Introduceras till olika teknologiska hjälpmedel inom slöjd.
- Kan läsa och tolka olika arbetsinstruktioner och –ordningar.
- Lär sig analysera det egna arbetet i relation till andras arbeten och samhället.
- Har en bredare kännedom om basmaterialens egenskaper, bakgrund och tillverkning.
- Får möjlighet till estetiska och kulturella upplevelser genom museibesök.
- Får en inblick i stilhistoria, olika prydnadsföremål, dekorationer och folklore.
- Respekterar och tar ansvar för eget och andras arbete.

Studiehelhet 3 (10-12 år)

Mål

- Kännedom om handens och verktygens avtryck och olika materials strukturer.
- Utforskar och fördjupar sig i användningen av grundläggande slöjdtekniker i sin slöjdprocess.
- Kännedom om grundläggande arbetssätt och begrepp inom textila tekniker som maskinsömnad, vävning, virkning och stickning.
- Kännedom om grundläggande arbetssätt och begrepp inom trä- och metallteknikerna täljning, lödning och elektronik.
- Experimenterar för att hitta lämpliga tekniker och verktyg för önskat uttryck.
- Har kännedom om teknologiska alster.
- Vet skillnaden mellan naturmaterial och syntetiska material.
- Uppmuntras till problemlösning och företagsamhet.
- Kan diskutera kring uttryck och budskap och egna val av teknik och uttryck.
- Kan se stilhistoriska drag, arbetssätt och tekniker som källa till inspiration.
- Kan diskutera kring mode och trender, estetik samt etik.
- Tänker på konsumtion och hållbar utveckling från en ekologisk synvinkel.
- Lär sig att sätta det egna arbetet i relation till andra hantverkares verk och på så sätt hitta nya referensbilder och lösningar.

Temastudier i slöjd

Studiehelhet 4 (13-14 år)

Mål

- Kan söka egen inspiration och utarbeta egna projekt utgående från egna idéer, tankar, behov och upplevelser.
- Kan arbeta självständigt och fördomsfritt experimentera sig fram i olika uttryckssätt för att få en fördjupad kännedom inom de egna intresseområdena.
- Har kännedom om riktningar och företeelser inom textilkonst, konsttextilier samt trä- och metallkonst.

- Kan uttrycka egna känslor och tankar i alster och verbalt berätta kring det egna arbetets innehåll och budskap.
- Kan reflektera kring och utvärdera sitt eget arbete.
- Kan sätta det egna arbetet i förhållande till samtidskonsten och i relation till de egna visuella och kulturella intressena.

Studiehelhet 4 (15-17 år > 18 år)

Mål:

- Är företagsam och initiativrik och kan arbeta självständigt med egna slöjdprojekt utgående från egna behov och intressen.
- Har förståelse för hur formgivning, olika arbetssätt samt material- och teknikval påverkar slöjdprocessen och den slutliga produkten.
- Betraktar slöjd som ett uttryckssätt och som ett sätt till ställningstagande.
- Har kännedom om företeelser och riktningar inom samtidskonst och miljökonst.
- Utvecklar ett eget uttryck och kan berätta om den både muntligt och skriftligt.
- Fördjupar sig ytterligare inom egna hantverksmässiga intresseområden.
- Har fått en inblick i hur det är att vara hantverksföretagare och har en förståelse för hantverkartraditioner.
- Är en aktiv observant, konsument och producent av hantverkskultur.
- Arbetar med att sammanställa en portfolio som innehåller arbetsdagbok och alster och som blir en del av elevens slutarbete vid slutförda studier.

10.2 Teaterkonst

Syftet med den allmänna lärokursen i teaterkonst är att stärka elevernas aktiva aktörskap och förståelse för teaterkonst. I undervisningen stöds eleverna i att själva utöva konst och i personlig tolkning. Teaterkonst är till sin natur en konstform som uppdelas i olika delar och omfattar flera genrer och där olika konstarter förenas. Studierna i den allmänna lärokursen ger färdigheter för fortsatta studier på olika områden, till samhällelig delaktighet och beredskap för det föränderliga arbetslivet.

Gemensamma studier

Målet med de gemensamma studierna i teaterkonst är att eleverna bekantar sig med grunderna i teaterkonst, deltar i praktiskt teaterskapande och bekantar sig med olika inriktningar inom teatern.

Studiehelhet 1 (dans-, teater och cirkusmix)

Eleven bekantar sig med dansens, teaterns och cirkusens rörelsevärld genom lekfullhet och glädje. Grundläggande färdigheter i konstämnenäna övas genom att utnyttja och respektera barnets naturliga fantasi. Barnets aktiva roll och förhållande till världen med alla sinnen betonas med hjälp av undersökande, experimenterande och mångkonstnärliga arbetssätt.

Studiehelhet 2 (8-9 år)

Eleven

- har fått insikter i teaterkonsten i allmänhet samt i det sceniska uttryckets grunder.
- har fått erfarenheter av att teater är en interaktiv gruppverksamhet –
- har fått utlopp och uppmuntran för den egna kreativiteten och fantasin
- har fått öva och utveckla det egna konstnärliga uttrycket
- skall känna igen vanliga begrepp som används inom teaterkonsten
- skall kunna framföra egna berättelser med hjälp av kreativitet och fantasi

Studiehelhet 3 (10-12 år)

Eleven

- har fått fördjupade insikter i teaterkonstens uttryck och dess olika former
- eleven har fått uppmuntran att reflektera och diskutera över sitt eget och andras arbete med användning av de begrepp som används inom teaterkonsten (feedback)
- eleven känner till grunderna inom improvisation
- eleven har fått insikter i hur man förverkligar något från idé till färdig föreställning
- eleven har utvecklat sin kroppsmedvetenhet och koordinationsförmåga samt röst användning
- eleven har fått möjlighet att framföra en föreställning fler än en gång
- eleven har fått mångsidiga erfarenheter av självständigt-, par- och grupparbete samt erfarenhet av att diskutera och ta beslut inom en arbetsgrupp

Temastudier

Målet för temastudierna i teaterkonst är att eleven utvecklar sin förståelse för teaterkonst och dess mångfald samt utvecklar det egna konstnärliga uttrycket.

Studiehelhet 4 (13-14 år)

Eleven

- har fått fördjupade kunskaper i teaterkonstens uttryck och uppmuntran för den egna konstnärliga processen
- förstår skillnaden mellan ett privat och ett sceniskt uttryck
- kan sätta upp mål för det egna arbetet och har verktyg för att nå dem
- har fått ökad förståelse om teater som konstform och känner till dess mångfald
- har fått insikter i teaterns historia samt reflekterat över teaterns betydelse i samhället
- har fått fördjupad kunskap i dramaturgi och praktisk erfarenhet av att skriva egna texter
- har fått fördjupade erfarenheter av att diskutera och analysera teater och texter
- kan arbeta mångsidigt genom improvisation

Studiehelhet 5 (15-17 > 18 år)

Eleven

- har fått fördjupade kunskaper i att uppträda och fått möjlighet att utveckla det personliga uttrycket individuellt och i samspel med andra
- har lärt sig metodiken bakom arbetsprocessen idé till föreställning
- har fått insikter i hur hen kan utnyttja teaterfärdigheter inom olika yrken, i sökande av arbete och i studierna
- har verktyg att kunna analysera det hen upplever och ser
- har fått insikter i marknadsföring, producent skap och teaterkonst som yrke

10.3. Cirkus

Studierna i cirkuskonst strävar efter att stödja ett kreativt utövande av cirkuskonst. Studierna är undersökande och lärandet sker genom övning, erfarenhet och mångsidig aktivitet både individuellt och i grupp. Träning av grundläggande motoriska färdigheter är en central del av studierna. En viktig del av studierna är uttryck och uppträdande, där konstnärligt, fysiskt och socialt kunnande förenas. Undervisningen stöder utvecklingen av elevens självkänsla, glädje över att lära sig och känslan av delaktighet.

Gemensamma studier

I de gemensamma studierna bekantar sig eleven med olika cirkusgrenar, cirkusens begrepp och säkerhet och lär sig njuta av att öva cirkusfärdigheter självständigt och tillsammans med andra. Undervisningens centrala innehåll är färdigheter i balans, rörelse och att hantera redskap samt utvecklingen av kreativitet och initiativförmåga.

Målet med de gemensamma studierna i cirkuskonst är att eleven lär sig de grundläggande färdigheterna i olika cirkusgrenar och får erfarenheter av cirkus som en mångsidig konstform. Undervisningen strävar efter att utveckla kroppskännedom och -kontroll, grundläggande motoriska färdigheter och förmågan att njuta av att träna och uppträda med cirkus.

Studiehelhet 1 (dans-, teater och cirkusmix)

Eleven bekantar sig med dansens, teaterns och cirkusens rörelsevärld genom lekfullhet och glädje. Grundläggande färdigheter i konstämnen övas genom att utnyttja och respektera barnets naturliga fantasi. Barnets aktiva roll och förhållande till världen med alla sinnen betonas med hjälp av undersökande, experimenterande och mångkonstnärliga arbetsätt.

Studiehelhet 2 (8-9 år)

Eleven

- har utvecklat grundläggande motoriska färdigheter
- har fått pröva på olika cirkustekniker och -grenar
- har fått positiva upplevelser av sin kropp och dess möjligheter
- har fått ökade kännedom om cirkusen som konstform och dess begrepp
- har fått öva och utveckla det egna konstnärliga uttrycket
- har fått pröva på att uppträda
- har fått erfarenheter av att arbeta i grupp

Studiehelhet 3 (10-12 år)

Eleven

- har vidareutvecklat sina motoriska färdigheter
- har fått insikter i hur hen tränar tryggt och ändamålsenligt
- har fått erfarenheter av rörelse och dans
- kan sätt upp mål för den egna inläringen
- har fått ökad förståelse för den egna kroppens möjligheter
- har fått insikter i kroppsvård
- känner till olika cirkus former och delområden inom cirkusen
- har fått uppträda inför publik

Temastudier

Målet med temastudierna är att bredda och fördjupa de färdigheter som eleven lärt sig under de gemensamma studierna och stärka elevens känsla av att lyckas. Temastudierna strävar även efter att öka förståelsen för cirkuskonsten och dess mångfald.

Studiehelhet 4 (13-14 år)

Eleven

- har fått fördjupade kunskaper inom de valda cirkusteknikerna-
- har fördjupat sina motoriska kunskaper
- kan sätta upp mål för det egna arbetet och har verktyg för att nå dem
- har fått uppmuntran att reflektera och diskutera över sitt eget och andras arbete med användning av de begrepp som används inom cirkuskonsten
- har lärt sig verksamhets- och säkerhetspraxis som är viktiga inom cirkusen
- känner till olika cirkus former
- har fått mångsidiga erfarenheter av planeringen och förverkligande av en föreställning

Studiehelhet 5 (15-17 > 18 år)

Eleven

- har fördjupat kunskaperna inom de valda cirkusgrenarna och sina motoriska kunskaper samt hittat ett personligt uttryck i uppträdandet
- har fått pröva på olika uttrycksformer och fördjupat sitt scenuttryck
- har fått insikter i hur man förverkligar något från idé till färdig föreställning
- kan se samband mellan olika konstformer
- har fått insikter i cirkusens historia och hur den nutida cirkusen fungerar

10.4 Mediekonst

Syftet med den allmänna lärokursen i mediekonst är att stärka elevens färdigheter att kreativt utnyttja medieteknologi i konstnärlig verksamhet. Målet är att skapa förutsättningar för att eleven ska få ett

mångsidigt förhållande till medierna och för ett livslångt intresse för mediekonst samt att stärka konstens roll i mediekulturen.

Undervisningen i mediekonst bygger på de traditioner inom konsten som utnyttjar medieteknologi, såsom rörlig bild, ljud och program, och på deras samband med andra konstarter. Eleverna uppmuntras att pröva på och identifiera nya, fördomsfria sätt att använda den nya teknologin i sitt eget uttryck.

Undervisningens mål är att främja elevernas kulturella delaktighet i den egna mediemiljön och i samhället. Elevernas färdigheter att använda teknologi som medel för sitt eget tänkande och uttryck utvecklas genom lek, övning och målinriktat konstnärligt arbete.

Mål

- Det egna medieförhållandet
- Kännedom om mediekulturen
- Uttryck
- Samverkan och delaktighet

Gemensamma studier i mediekonst

Syftet för de gemensamma studierna i mediekonst är att eleven ska lära sig de grundläggande färdigheterna i konstarten. Studiernas mål är att göra eleven bekant med mediekonstens omfattande fält, dess kulturer och verksamhets sätt. Studierna skapar en grund och ger färdigheter för temastudierna.

Undervisningen kan baseras exempelvis på traditionerna inom film och videokonst, mediekonst, fotografi, ljudkonst, spel, programmering, installationer, performans och kulturjam.

Studiehelhet 1 (8-9-åringar)

Eleven

- utvecklar ett eget förhållande till medier, konst och teknologi
- bekantar sig med omgivande mediemiljöer och deras verksamhetsmekanismer
- bekantar sig med kulturerna inom mediekonsten
- får erfarenheter av de produktions- och framställningssätt som är kännetecknande för mediekonst
- bekantar sig med de arbetssätt och uttrycksformer som är kännetecknande för konstarten
- bekantar sig med de möjligheter som samverkan mellan skaparen, verket och publiken ger
- utvecklar sina färdigheter i samverkan och samarbete som medlem i en grupp

Studiehelhet 2 (10-12-åringar)

Eleven

- tolkar och utvärderar olika verk inom mediekonsten
- iakttar fenomen i den omgivande medievärlden
- övar sig i att använda medieteknologi som medel för sitt eget tänkande och uttryck
- får erfarenheter av att göra representationer av verkligheten med hjälp av medieverktyg och lär sig de tankefärdigheter som behövs för det
- får erfarenheter av att utnyttja medieteknologi för delaktighet och påverkan

Temastudier i mediekonst

Målet för temastudierna i mediekonst är att bredda de färdigheter som eleven förvärvat i de gemensamma studierna. Studierna stärker elevens förståelse för mediekonst, den omgivande mediekulturen och sätten att påverka i medierna. Målet för studierna är att fördjupa elevens kunskaper och färdigheter samt förmåga att uttrycka tankar, känslor och ta ställning på de valda områdena inom mediekonsten.

Studiehelhet 3 (13-15-åringar)

Eleven

- utvecklar ett eget förhållande till medier, konst och teknologi
- breddar sin kännedom om mediekonst och utvecklar sin kritiska medieläskunnighet
- arbetar och uttrycker sig själv i sina egna mediemiljöer
- sätter sig in i verksamhet med koppling till mediekonst utanför läroanstalten
- undersöker fenomen i den omgivande medievärlden i sina verk
- använder medieteknologi som medel för sitt eget tänkande och uttryck
- utvecklar sina färdigheter att arbeta och skapa verk med hjälp av medieteknologi
- använder i sitt eget uttryck de möjligheter till samverkan som mediekonsten erbjuder
- arbetar och skapar verk självständigt och i samarbete med andra
- förstår möjligheterna till delaktighet och påverkan i mediekonsten

Studiehelhet 4 (tillämpade studier)

Innehåll: projektstudier samt andra kursspecifika studier. Studiehelhetens innehåll slås fast i TaiKons årsplan.

10.5 Slutarbete i allmän lärokurs

Som avslutning på studierna enligt den allmänna lärokursen kan eleven, om hen vill, göra ett slutarbete. I slutarbetet ingår:

1. Ett konstnärligt arbete, individuellt eller i grupp
2. Dokumentation av arbetsprocessen

11 BEDÖMNING AV LÄRANDE

De mål som satts för lärandet fungerar som grund för bedömningen. Bedömningens uppgift är att styra eleven till att sätta mål för sina studier samt hjälpa eleven att uppnå dem. Med bedömningen stöds utvecklandet av en god självkänsla hos eleven, lärande och framsteg i studierna. Eleven uppmuntras till att utveckla självvärderingsfärdigheterna genom handledning till att reflektera över sitt lärande och studiernas framskridande.

Bedömningens uppgift är att styra utvecklingen av elevens färdigheter på ett mångsidigt sätt. I gruppundervisningen sker bedömningen också i växelverkan. Elevernas studier, lärande och självvärdering stöds av den respons de får av gruppen och läraren. En mångsidig och fortlöpande bedömning består av

olika sätt att ge respons: eleverna får personlig respons av sin lärare och eleverna får handledning för själv- och kamratvärdering.

Vid bedömningen av lärandet beaktas både nivån på framskridandet och kunnandet. Elevens självvärdering stöder detta. Vid bedömningen riktas uppmärksamheten på elevens framgång och framsteg i förhållande till målen och det tidigare kunnandet. Bedömningen gäller det som eleven gör, inte hans egenskaper. I de fördjupade studierna och temastudierna stöder bedömningen också ytterligare förkovran av elevens färdigheter. Vid bedömningen av slutarbetet beaktas de mål som eleven satt för det.

Föremål för bedömningen Bildkonst – förhållandet till konsten, visuell läskunnighet samt delaktighet och påverkan. Dans – välbefinnande och kroppslighet, växelverkan och kulturellt kunnande, färdighet och konst, uppträdande.

Slöjd – färdigheter och formgivning, samhälle och kultur, relationen mellan konst och vetenskap.

Teaterkonst – uppträdande och interaktion, teaterföreställningen och den egna konstnärliga processen.

Cirkuskonst – elevens utveckling, elevens självvärdering och lärprocess samt uppnående av mål.

Mediekonst - det egna medieförhållandet, kännedom om mediekulturen, uttryck samt samverkan och delaktighet.

Föremålen för bedömning som anges i denna läroplan preciseras och uppdateras årligen.

I studierna inom den fördjupade lärokursen har eleven möjlighet att få två betyg: betyg över grundstudier samt slutbetyg över hela den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning. I studierna inom den allmänna lärokursen erhålls slutbetyg över den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning. Dessa betyg innehåller en verbal bedömning av de studier som eleven avlagt. Där beskrivs elevens framsteg och det kunnande som uppnåtts i förhållande till målen för ifrågasvarande konstart och studienivå. Slutarbetet bedöms som en del av studierna.

11.1 Betyg för grundstudier inom den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

Eleven ges ett betyg över grundstudier i den fördjupade lärokursen i konstarten inom den grundläggande konstundervisningen efter att eleven har fullgjort grundstudierna inom den fördjupade lärokursen.

I betyget för grundstudier antecknas följande:

betygets namn

utbildningsanordnarens namn

läroanstaltens namn

konstart

elevens namn och personbeteckning

studietiden i år

de grundstudier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort – varje enskild studiehelhets namn och omfattning

verbal bedömning av grundstudierna i den fördjupade lärokursen inom konstarten som eleven fullgjort
rektors underskrift och läroanstaltens stämpel

i grundläggande konstundervisning som ordnas med kommunens eget beslut antecknas i betyget datum för

fastställandet av läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

en anteckning om att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017.

Betyget från grundstudierna inom den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

11.2. Avgångsbetyg för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

Eleven ges ett betyg över den fördjupade lärokursen i konstarten inom den grundläggande konstundervisningen efter att eleven har fullgjort grundstudierna och de fördjupade studierna samt gjort sitt slutarbete inom den fördjupade lärokursen.

I avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen antecknas följande uppgifter:

betygets namn

utbildningsanordnarens namn

läroanstaltens namn

konstart

elevens namn och personbeteckning

studietiden i år

de grundstudier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort – varje enskild studiehelhets namn och omfattning

de fördjupade studier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort – varje enskild studiehelhets namn och omfattning – ämnet för det slutarbete som ingår i de fördjupade studierna

verbal bedömning av den fördjupade lärokurs i konstarten som eleven fullgjort

rektors underskrift och läroanstaltens stämpel

i grundläggande konstundervisning som ordnas med kommunens eget beslut antecknas i betyget datum för fastställandet av läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

en anteckning om att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017.

Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

11.3. Avgångsbetyg för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning

Eleven får ett avgångsbetyg från den allmänna lärokursen i den grundläggande konstundervisningen efter att eleven har fullgjort både de gemensamma studierna och temastudierna i den allmänna lärokursen.

Avgångsbetyget från den allmänna lärokursen ska innehålla följande uppgifter:

betygets namn

utbildningsanordnarens namn

läroanstaltens namn

konstart

elevens namn och personbeteckning

studietiden i år

de gemensamma studier i den allmänna lärokursen som eleven har fullgjort – varje enskild studiehelhets namn och omfattning - de temastudier i den allmänna lärokursen som eleven har fullgjort – varje enskild studiehelhets namn och omfattning rektors underskrift och läroanstaltens stämpel

i grundläggande konstundervisning som ordnas med kommunens eget beslut antecknas i betyget datum för fastställandet av läroplanen för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning

en anteckning om att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för läroplanen för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017.

Avgångsbetyget från den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

11.4 Intyg över deltagande

Eleven ges på begäran ett intyg över deltagande i de studier inom den allmänna eller den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort inom konstarten, om studierna avbryts eller eleven behöver det av någon annan orsak. Intyget över deltagande kan innehålla bilagor. Intyget över deltagande innehåller ingen bedömning om elevens studier.

12 SAMARBETE MED VÅRDADSHAVARE OCH ANDRA PARTER

Utgångspunkten för samarbetet är växelverkan, jämlikhet, skapande av förtroende och ömsesidig respekt. Vi utvecklar samarbetet mellan hemmen och TaiKon genom att aktivt erbjuda information om saker som ansluter sig till elevens studier samt om de utställningar, framträdanden och annan verksamhet som vi ordnar. Lärarnas uppgift är att se till att eleverna från början får respons som styr och motiverar lärandet samt att deras vårdnadshavare får information om hur deras barn går framåt i studierna. Vi erbjuder elevernas vårdnadshavare möjligheter att komma för att följa med undervisningen och vid behov ordnar vi också separata informationsmöten för dem.

Vi upprätthåller och utvecklar samarbetet med vårt verksamhetsområdes småbarns pedagogik och utbildningssektor, ungdoms- och fritidssektor samt regionala och riksomfattande läroanstalter, konstinrättningar och kulturlivets olika aktörer. I mån av möjlighet deltar vi också i nordiskt och internationellt samarbete.

TaiKon strävar som en del av Vasa stads institut och Vasas stadsorganisation efter att utveckla det regionala kulturlivet genom olika uppträdanden, utställningar och evenemang, både ensam och tillsammans med samarbetsparter.

13 FORTGÅENDE UTVECKLANDE OCH UTVÄRDERING AV VERKSAMHETEN

Inom TaiKon är utvecklingen av verksamheten en fortlöpande process, både internt, inom resultatområdet och med externa aktörer. Elevernas och deras vårdnadshavares åsikter utnyttjas som en del av uppföljningen och utvecklingen av verksamheten. Personalens välmående samt möjlighet att utveckla sitt eget kunnande upplevs vara en mycket viktig del av utvecklingen av läroanstalten. Den pedagogiska utvecklingen sker genom utvecklingssamtal mellan lärarna, både konstämnesvis och mellan konstämnen. Också behovet av extern utbildning följs upp årligen. Som arrangör av verksamheten följer Vasa stad upp och bedömer verksamheten vid Vasa stads institut. TaiKon deltar i den regionala och nationella verksamheten, varvid jämförande bedömning görs också mellan läroanstalterna.

Vid TaiKon bevakas trender och bransch- och innehållsspecifika utvecklingsbehov inom nationell och internationell konstfostran. Utvecklandet av verksamheten grundar sig på resultaten från utvärderingar och enkäter samt ändringarbehov som vi observerat. I utvecklingsarbetet uppmärksammar vi också de utmaningar som vår verksamhet ställs inför vid samhällsliga förändringar.